

Aan: De gemeenteraad
Van: Het college van burgemeester en wethouders
Datum: 3 juni 2025
Zaaknummer: 00001055903
Onderwerp: Notitie uitgangspunten regionaal Investeringsfonds Mobiliteit Regio Alkmaar

Aanleiding

De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest werken samen aan de bereikbaarheid van de regio Alkmaar. Projecten hiervoor zijn opgenomen in een Regionale Investeringsagenda Regio Alkmaar (RIA) die op 17 september 2024 door de colleges is vastgesteld. Ook is besloten om scenario's voor een bijbehorend investeringsfonds uit te werken. In de kadernota 2026 is het voornemen voor dit investeringsfonds opgenomen. Voor de uitwerking hiervan is een notitie met uitgangspunten voorwaardelijk vastgesteld (bijlage 1).

Kernboodschap

De raad gaat over de financiële budgetten vanuit haar kaderstellende en controlerende taken. Het voornemen voor het inrichten van een fonds is opgenomen in de kadernota 2026. De raad van Dijk en Waard heeft bij de begroting 2025 al een budget van 5 miljoen euro in 2028 voor mobiliteit beschikbaar gesteld in een reserve.

Het vaststellen van de uitgangspunten voor de nadere uitwerking van de constructie en governance is een eerste stap in het oprichten van een fonds. De verkenning naar de constructie en governance is nodig om een volledig beeld te krijgen van de inhoudelijke, financiële en juridisch aspecten van dit fonds. De notitie geeft de raad aanvullende informatie en onderbouwing om bij de kadernota 2026 een afgewogen keuze te kunnen maken.

Toelichting

Met een investeringsfonds Mobiliteit van de zes gemeenten in Regio Alkmaar kan gezamenlijk een financiële bijdrage geleverd worden aan bovenregionale en bovengemeentelijke projecten op het moment dat dat nodig is. Met dit investeringsfonds laat de regio zien dat ze bereid is om in financiële zin bij te dragen aan deze regio-overstijgende opgaven van provincie en Rijk. Hiermee verwachten wij dat provincie en Rijk ook een substantieel deel van de (financiële) opgave op zich zullen nemen.

In de notitie zijn uitgangspunten opgenomen die duidelijkheid bieden aan zowel gemeenten, provincie en Rijk, over hoe gemeenten willen bijdragen aan de grote bereikbaarheidsopgaven waar we gezamenlijk voor staan. Deze uitgangspunten zijn het kader voor de nog uit te werken constructie en governance.

Samengevat houden de uitgangspunten het volgende in:

- Scope
Bestaat uit de omvang van de (geschatte) kosten van elf bovenregionale en bovengemeentelijke projecten uit de vastgestelde RIA.
- Looptijd van het fonds

Gezien de omvang van de looptijd van de projecten, lijkt een tijdhorizon van 20 jaar passend.

- **Omvang**
Voor de meeste projecten zijn hogere overheden verantwoordelijk. Een bijdrage vanuit de gemeenten aan dit soort bovenregionale projecten van 10% lijkt gangbaar. Voor de gemeente Dijk en Waard is een bedrag van 5 miljoen in 2028 opzijgezet. Deze middelen worden ingezet als onderdeel van het fonds. Het fonds bestaat uit bestaande middelen (gelabeld geld) en nieuwe middelen.
- **Verdeelsleutel;**
Gekozen is voor de verdeelsleutel van het aantal te bouwen woningen per gemeente tot 2045.
- **Bekostiging;**
De deelnemende gemeenten worden vrijgelaten in de wijze waarop zij hun inleg in het fonds bekostigen.
- **Evaluatie;** vanwege de lange doorlooptijd is het gewenst om het fonds periodiek te evalueren.

Vervolg

Na akkoord van de raad over het voorstel opgenomen in de kadernota 2026, wordt de verkenning opgestart. Naar verwachting zal in 2026 de verkenning aan het college worden voorgelegd.

Bijlagen

1. notitie Uitgangspunten regionaal investeringsfonds Mobiliteit Regio Alkmaar